

Türkiye Cumhuriyeti ile Yemen Cumhuriyeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/580)

Not: Tasarı Başkanlıkça; tali olarak Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna, esas olarak da Dışişleri Komisyonuna havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-1560/1899

01/5/2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulunca 21/4/2008 tarihinde kararlaştırılan “Türkiye Cumhuriyeti ile Yemen Cumhuriyeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

GEREKÇE

25 Şubat 2008 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti ile Yemen Cumhuriyeti Arasında Denizcilik Anlaşması” ile iki ülke arasındaki ilişkileri geliştirmek, denizcilik alanındaki işbirliği ile ticari ilişkileri kuvvetlendirmek için eşitlik, karşılıklı yarar ve yardım ilkeleri uyarınca; gemi ve gemi adamı belgelerinin karşılıklı olarak tanınması, deniz çevresinin korunması, denizcilikle ilgili uluslararası platformlarda birliktelik, ekonomik ve ticari faaliyetlere ivme kazandırılması, gemi inşa, bakım onarım ve diğer alanlarda işbirliği sağlanması, liman hizmetleri ve kolaylıklarından karşılıklı yararlanılması, deniz taşımacılığını engelleyici tedbirlerden kaçınılması amaçlanmıştır.

Söz konusu Anlaşmanın ayrıca, iki ülke arasındaki ilişkilerin geliştirilmesine katkıda bulunacağı, özellikle denizcilik alanındaki işbirliğinin artırılmasına imkân sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Dışişleri Komisyonu
Esas No.: 1/580
Karar No.: 125

27 Şubat 2009

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 1/5/2008 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 12/5/2008 tarihinde tali komisyon olarak Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Türkiye Cumhuriyeti ile Yemen Cumhuriyeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 25/2/2009 tarihli 23 üncü toplantısında Dışişleri Bakanlığı ile Denizcilik Müsteşarlığı temsilcilerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde Anlaşma ile;

- Taraf ülkelerin limanlarında diğer ülke gemilerine uygulayacağı işlemler,
- Taraf ülkelerden birisinde mevzuata uygun olarak düzenlenmiş gemilere ilişkin belgelerin diğer ülke makamlarınca tanınması,

- Gemi mürettebatının transit geçiş hakkına sahip olmaları,
- Gemi mürettebatına adli kovuşturma yapılabilmemesinin şartları,
- Tehlikeye maruz kalan gemilere, diğer taraf ülke tarafından yapılacak yardım,
- Gemicilik şirketlerinin gelirlerinin nakledilmesi,
- Anlaşma kapsamında çıkabilecek uyuşmazlıkların çözüm usulü,
- Anlaşmanın yürürlüğe giriş tarihi ve geçerlilik süresi,
konularında düzenlemeler öngörülmüştür.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Yemen ile tarihten gelen köklü ilişkilerimizin bulunduğu,
- Ülkemiz ile Yemen arasında yaklaşık 400-450 milyon Dolar civarında ticaret hacminin bulunduğu ve bu rakamın büyük bölümünü Ülkemizden Yemen'e yapılan ihracatın oluşturduğu,
- Yemen topraklarında yaklaşık 300 bin şehidimizin bulunduğu ve şehitlik kurulması hususunda Yemen makamları ile müzakerelerin tamamlanmak üzere olduğu,

- Anlaşma ile iki ülke arasında deniz ticaretinin geliştirilmesi, gemi ve gemi adamı belgelerinin karşılıklı tanınması, deniz çevresinin korunması, liman hizmetleri ve kolaylıklardan karşılıklı yararlanılması ve deniz taşımacılığını engelleyecek kısıtlamalardan kaçınılmasının amaçlandığı, ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci, 3 üncü maddeleri ile tümü aynen ve oybirliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Tekirdağ Milletvekili Necip Taylan ve Mardin Milletvekili Gönül Bekin Şahkulubey'in Komisyon raporu üzerine özel sözcüleri olarak atanması Komisyon tarafından kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkanvekili
Mehmet Ceylan
Karabük
Üye
Tunca Toskay
Antalya
Üye
Canan Arıtman
İzmir
Üye
Gönül Bekin Şahkulubey
Mardin
(Bu Raporun Özel Sözcüsü)

Kâtip
Abdulkadir Emin Önen
Şanlıurfa
Üye
Fevzi Şanverdi
Hatay
Üye
Hüseyin Tuğcu
Kütahya
Üye
Mustafa Kuş
Şanlıurfa

Üye
Zeynep Dağı
Ankara
Üye
Canan Kalsın
İstanbul
Üye
Mehmet Çerçi
Manisa
Üye
Necip Taylan
Tekirdağ
(Bu Raporun Özel Sözcüsü)

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE YEMEN CUMHURİYETİ ARASINDA DENİZCİLİK ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 25 Şubat 2008 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Yemen Cumhuriyeti Arasında Denizcilik Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE YEMEN CUMHURİYETİ ARASINDA DENİZCİLİK ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

C. Çiçek

Devlet Bakanı

M. Aydın

Devlet Bakanı

N. Çubukçu

Adalet Bakanı

M. A. Şahin

Dışişleri Bakanı

A. Babacan

Bayındırlık ve İskân Bakanı

F. N. Özak

Tarım ve Köyişleri Bakanı

M. M. Eker

En. ve Tab. Kay. Bakanı V.

B. Yıldırım

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

H. Yazıcı

Devlet Bakanı

M. Başesgioğlu

Devlet Bakanı

M. Şimşek

Millî Savunma Bakanı

M. V. Gönül

Maliye Bakanı

K. Unakıtan

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

F. Çelik

Kültür ve Turizm Bakanı

E. Günay

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

N. Ekren

Devlet Bakanı

K. Tüzmen

Devlet Bakanı V.

M. Aydın

İçişleri Bakanı

B. Atalay

Millî Eğitim Bakanı

H. Çelik

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı

M. Z. Çağlayan

Çevre ve Orman Bakanı

V. Eroğlu

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
İLE
YEMEN CUMHURİYETİ
ARASINDA
DENİZCİLİK ANLAŞMASI**

Bundan sonra Akit Taraflar veya Taraflar olarak adlandırılacak olan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti;

Aralarındaki ticari ilişkileri geliştirmeye katkıda bulunmak amacıyla denizcilik alanında Akit Taraflar arasında işbirliğini güçlendirmek ve ilişkileri geliştirmek arzusuyla,

İlgili uluslararası sözleşmeler uyarınca denizcilik emniyetinin ve deniz çevresinin korunmasının önemini kaydederek,

Uluslararası hukukun ve özellikle her iki tarafın üye olduğu uluslararası sözleşmelerin belirlediği ilkeleri dikkate alarak,

Aşağıdaki hususlarda mutabakata varmışlardır:

**MADDE 1
Tanımlar**

Bu Anlaşma çerçevesinde:

1. "Akit Tarafın Gemisi" terimi, Akit Tarafın milli mevzuatına uygun olarak gemi siciline kayıtlı bulunan ve bayrağını taşıyan herhangi bir gemi anlamına gelecektir.

Bu terim aşağıdaki gemileri kapsamayacaktır:

- a) deniz kuvvetlerine bağlı savaş gemileri ve yardımcı gemiler,
- b) balıkçı gemileri,
- c) hidrografik, oşinografik ve bilimsel araştırma yapan gemiler,
- d) münhasıran idari veya devlet hizmeti veren gemiler,

2. "Mürettebat üyesi" terimi, kaptan ve geminin çalıştırılmasıyla bağlantılı görevler ve hizmetlerde istihdam edilmiş, mürettebat listesine dahil, uygun kimlik belgesine sahip herhangi bir kişi anlamına gelecektir.

3. "Uluslararası deniz taşımacılığı" terimi, geminin sadece bir akit tarafın ülkesinde bulunan limanlar arasında çalışması hariç, gemi ile yapılan herhangi bir taşımacılık anlamına gelecektir.

4. "Kabotaj" terimi, bir Akit Tarafın limanları arasındaki yük ve yolcu taşımacılığı anlamına gelir. "Kabotaj" terimi, konşimento ile birlikte olmasına rağmen taşınan yüklerin varış yeri ne olursa olsun Akit Taraflardan herhangi birinin limanlarından, aynı Tarafın bir başka limanına taşınmak üzere doğrudan veya dolaylı olarak bir gemiden diğerine aktarılan malların taşınmasını içerir. Aynı hükümler, bilefli olsalar dahi yolcular için de geçerlidir.

MADDE II

Anlaşma Kapsamı

1. İşbu Anlaşmanın amacı, Akit Taraflar arasında denizcilik ilişkilerini kurmak ve geliştirmek, seyir güvenliğini artırmak ve deniz kirliliğini önlemek amacıyla; eğitim ve teknik alanda işbirliğini ilerletmek ve tüm denizcilik alanlarında ortak yatırım yapılmasını teşvik etmektir.
2. Akit Taraflar, denizcilik alanındaki ilişkilerinin gelişimini serbest ve adil rekabet ilkeleri ile seyrüsefer serbestisi ilkelerine dayandıracaktırlar.
3. İşbu Anlaşmanın Hükümleri:
 - a) Yabancı gemilerin girişine açık olmayan limanlara uygulanmayacaktır,
 - b) Yabancıların giriş ve ikametine ilişkin düzenlemeleri etkilemeyecektir,
 - c) Kabotaj, balıkçılık, pilotaj, römorkaj, kurtarma ve denizde yardımı içeren ve her bir Akit Tarafın kendi bayrağını taşıyan gemiler, şirketleri ya da kuruluşları için saklı tuttuğu diğer faaliyetlere uygulanmayacaktır.

MADDE III

Yetkili Makamlar

İşbu Anlaşmanın Uygulanmasına dair, Akit Tarafların Yetkili Makamları;

- Türkiye Cumhuriyetinde, Başbakanlık Denizcilik Müsteşarlığı,
- Yemen Cumhuriyetinde, Ulaştırma Bakanlığı, Deniz İşleri Kurulu ve Liman İşletmeleri,

Yetkili Makamların isimlerine ve görevlerine ilişkin herhangi bir değişiklik durumunda, Akit Taraflar diplomatik yollardan gerekli bildirimde bulunacaklardır.

MADDE IV

Uygulamaya İlişkin Önlemler

Akit Taraflar, imkanları ölçüsünde ve uluslararası yükümlülüklerine hâle getirmeksizin, işbu Anlaşmanın uygulanması amacıyla Yetkili Makamlarına diğer ilgili makamlarla işbirliği halinde, aşağıdaki önlemleri almaları konusunda yetki vermek konusunda mutabık kalmışlardır:

- a) İşbu Anlaşmanın tam olarak uygulanmasını sağlamak amacıyla, kendi ulusal mevzuatlarına uygun gerekli düzenlemeleri yapmak için istişarelerde bulunmak

- b) Türkiye Cumhuriyeti ve Yemen Cumhuriyeti denizcilik endüstrileri arasındaki temaslar ile bilgi alışverişini, tüm ilgili alanlarda işbirliğini ve ortak girişimleri kolaylaştırmak amacıyla ilerletmek,
- c) Gemi yapımı, gemi tamiri, gemi sökülmesi ile gemi adamları ve adayların eğitimi dahil olmak üzere, seyir ile ilgili konularda teknik işbirliği, eğitim ve öğrenci değişimi alanında işbirliği tesis etmek,
- d) Ticari malların deniz yoluyla taşınmasını ve limanlarda sağlanan hizmetleri kolaylaştırmak,
- e) Uluslararası forumlarda işbirliği tesis etmek.

MADDE V

Uluslararası Deniz Taşımacılığı İlkeleri

1. Akit Taraflar uluslararası deniz taşımacılığında serbest ve adil rekabet ilkesini izlemek, uluslararası deniz taşımacılığının gelişmesini engelleyebilecek önlemlerden kaçınmak ve Akit Tarafların tamamen ya da kısmen kendi gemilerine tahsis ettiği deniz yoluyla uluslararası yük ve yolcu taşımaya ilişkin her türlü tek taraflı kısıtlamayı kaldırmaya çalışmak konularında anlaşmışlardır.
2. İşbu Anlaşmanın hükümleri, üçüncü ülke gemilerinin, Akit Tarafların limanları arasındaki deniz ticaretine katılma hakkını etkilemeyecektir.
3. İşbu Anlaşmadaki hiçbir husus Akit Tarafların, ticari filolarının ticari rekabet temelinde uluslararası ticarete katılmalarını sağlamak için uygun önlemleri almalarını engellemeyecektir.

MADDE VI

Limanlarda Gemilere Uygulanacak Muamele

1. Her bir Akit Taraf, müteakabiliyet şartı ile, diğer Akit Tarafın gemilerine, limanlara serbest giriş, rıhtımlarda yer tahsisi, liman hizmetlerinin tümünün kullanımı, yükleme, boşaltma, gemiden gemiye nakil, yolcu indirme/bindirme, her türlü ücret ve tarifelerin ödenmesi ve seyrüsefere ilişkin hizmetlerin kullanımına ilişkin olarak, uluslararası deniz ticareti yapan kendi gemilerine uyguladığı muamelenin aynısını yapacaktır.
2. Akit Taraflar, mevzuatları ve liman düzenlemelerinin sınırları ile uluslararası hukuktan doğan yükümlülükleri çerçevesinde, limanlarındaki gerekli işlemleri kolaylaştırmak ve hızlandırmak ve gümrük, sağlık ve polis kontrolleri gibi diğer işlemleri mümkün olduğunca basitleştirmek için çaba sarf edeceklerdir.
3. Her bir Akit Tarafın gemileri, diğer Akit Tarafın bir limanına yüklerinin bir kısmını boşaltmak için uğradıklarında, bu ülkenin mevzuatı ile uyum sağladıktan sonra aynı veya başka bir ülkede bulunan limana gidecek yüklerini gemide tutabilir ya da diğer Akit Taraf

tarafından benzer durumlarda kendi gemilerinden alınanlardan ayrı herhangi bir ek harç ödemededen başka bir gemiye transfer edebilirler. Aynı şekilde, her bir Akit Tarafın gemileri diğer Akit Tarafın bir veya birden fazla limanına uğrayarak, yabancı limanlara gidecek yüklerin tamamını veya bir bölümünü, diğer Akit Tarafın benzer durumlarda kendi gemilerinden aldığından başka herhangi bir ilave ücret ödemededen yükleyebilirler.

MADDE VII

Gemilerin Belgeleri

1. Bir Akit Tarafın kendi mevzuatına uygun olarak düzenlendiği veya tanıdığı, gemilerin tabiiyetini gösteren belgeler ve gemiye ait diğer belgeler diğer Akit Tarafa tanınacaktır.
2. Bir Akit Tarafın gemisinde bulunan özellikle seyrüsefer ve çevre emniyeti açısından gerekli belgeler, iki Akit Tarafın da taraf olduğu ilgili uluslararası sözleşmelere uygun olarak düzenlenmiş olmaları kaydıyla, diğer Akit Tarafın yetkili makamınca tanınacaktır.
3. Akit Tarafların, 1969 Gemilerin Tonaj Ölçümüne Dair Uluslararası Sözleşme gereğince düzenlenmiş Tonaj Ölçüm Belgesi bulunduran gemileri, diğer Akit Tarafın limanlarında yeniden ölçüme tabi tutulmayacaklardır.

Uzunluğu 24 metreden az olan gemilerin, ulusal mevzuata uygun olarak verilmiş Tonaj Sertifikaları karşılıklı olarak tanınacaktır.

4. Bir mahkeme kararıyla sonuçlanan zorunlu satış durumları dışında, Akit Taraflardan herhangi birisinin gemileri, ilk kayıtlı buldukları Tarafın yetkili makamlarınca düzenlenmiş gemi sicilinden silindiklerine ilişkin bir belge ibraz edilmediği takdirde, diğer Akit Tarafın gemi siciline kaydedilmezler.

MADDE VIII

Gemiadamlarının Kimlik Belgeleri

1. Her bir Akit Taraf, diğer Akit Tarafın yetkili makamlarının kendi vatandaşı olan mürettebat üyeleri için düzenlediği gemiadamı kimlik belgelerini tanıyacak ve bu belgeleri taşıyanlara, işbu Anlaşmanın IX. ve X. Maddelerinde tanımlanan hakları, aynı maddelerde belirtilen koşullara bağlı olarak tanıyacaktır. Söz konusu belgeler:

-Türkiye Cumhuriyeti için "Seaman's Book-Gemiadamı Cüzdanı veya Türk Pasaportu"
-Yemen Cumhuriyeti için "Seaman's Book-Gemi Adamı Cüzdanı veya Yemen Pasaportu."

2. İşbu Anlaşmanın IX. ve X. Maddelerinin hükümleri, Akit Tarafların gemilerindeki Türkiye Cumhuriyeti veya Yemen Cumhuriyeti vatandaşı olmayan ve ilgili uluslararası sözleşmelerin hükümlerine uygun şekilde kimlik belgelerine sahip olan mürettebat üyelerine mümkün olduğunca uygulanacaktır,

MADDE IX

Uğrak Limanındaki Haklar ve Yükümlülükler

1. İşbu Anlaşmanın VIII. Maddesinde tanımlanan Gemiadamı Kimlik Belgelerini taşıyan bir Akit Tarafın gemilerinin mürettebat üyeleri, diğer Akit Tarafın limanlarında, yürürlükte bulunan kurallar uyarınca isimleri gemi kaptanları tarafından yetkili liman makamlarına iletilen mürettebat listesinde yer almaları kaydıyla, geminin diğer Akit tarafın limanlarında kalışı süresince vizesiz olarak karaya çıkabilirler.
2. Mürettebat üyeleri, karaya çıkarken ve gemilere dönerken mutad sınır ve gümrük kontrollerine tabi olacaklardır.

MADDE X

Mürettebat Üyelerinin Transit Geçiş Hakları

1. İşbu Anlaşmanın VIII. Maddesinde tanımlanan kimlik belgelerini taşıyan şahısların, kendi gemilerine katılmak, başka bir gemiye geçmek, başka bir ülkedeki gemilerine ulaşmak için transit geçiş yapmak, ya da ülkelerine dönmek için veya acil durumlarda veya ülkesinden geçiş yapılacak olan Akit Tarafın kabul ettiği başka bir maksatla, diğer Akit Tarafın ülkesine girmelerine ya da kabul edilmelerinin teminat altına alındığı herhangi bir başka ülkeye herhangi bir ulaşım aracıyla gitmek için bu ülkeden ayrılımlarına izin verilecektir.
2. Bu Maddede belirtilen durumların herhangi birisinde, mürettebat üyeleri, diğer Akit Tarafın, mümkün olan en kısa zamanda yetkili makamlar tarafından verilecek olan gerekli vizesine sahip olmalıdırlar. Bu mürettebat üyeleri ayrıca yolculuk giderlerini karşılayacak mali imkanlara da sahip olmalıdırlar.
3. VIII. Maddede belirtilen kimlik belgelerini taşıyan bir mürettebat üyesi diğer Akit Tarafın limanında sağlık nedenleriyle ya da bu Tarafın ilgili makamlarınca geçerli kabul edilmiş başka nedenlerle karaya çıktığında, bu Akit Tarafın ilgili makamları sözkonusu kişinin hastaneye kaldırılması durumunda ülkede kalması ve herhangi bir ulaşım aracıyla kendi ülkesine dönmesi ya da gemisine binmek için herhangi bir ulaşım aracıyla diğer bir limana gitmesi hususunda gerekli izni verecektir.

MADDE XI

Mürettebat Üyelerinin Haklarıyla İlgili İstisnalar

1. Akit Tarafların ülkelerine yabancıların girişi, ikameti ve ayrılımlarıyla ilgili ulusal mevzuatları, işbu Anlaşmanın VIII. ve IX. Madde hükümlerine hael getirmeksizin Akit Tarafların ülkelerinde geçerli olmaya devam edecektir.

2. Her bir Akit Taraf, VIII. Maddede tanımlanan gemi adamı kimlik belgelerine sahip herhangi bir şahsın topraklarına girişini reddetme hakkını, bu kişi istenmeyen şahıs addediliyorsa saklı tutar.
3. Bu anlaşmanın VIII. ve IX. Maddelerinin hükümleri, Akit Taraf gemilerinde bulunup, mürettebat üyesi olmayan veya mürettebat listesinde kayıtlı bulunmayan, ancak yolculuk esnasında hizmet ya da geminin işleyişiyle ilgili görevlerle iştigal eden ve özel bir listede kayıtlı olan şahıslara da uygulanır.

MADDE XII

Mürettebat Üyelerinin Adli Kovuşturması

1. Akit Taraflardan birinin gemisinde, gemi diğer Akit Tarafın karasularında bulunduğu sırada suç veya kabahat işlenirse, geminin bulunduğu yerdeki Tarafın yetkili Makamları, aşağıdaki durumlar hariç olmak üzere, geminin bayrağını taşıdığı devletin yetkili diplomatı ya da konsolosluk memurunun rızası olmaksızın kovuşturmaya gitmeyecektir:
 - a) Gemi kaptanının suç veya kabahati işleyenin yargılanmasını talep etmesi, veya
 - b) Suç veya kabahat sonuçlarının o Akit Tarafın ülkesine uzanması, veya
 - c) Suç veya kabahatin bu Akit Tarafta huzuru veya kamu düzenini bozması, veya
 - d) Yasadışı uyuşturucu veya psiko trop madde kaçakçılığını önlemek için cezai kovuşturmanın gerekli olması, veya
 - e) Suçun veya kabahatin, geminin mürettebat üyesi dışındaki bir kişiye karşı işlenmiş olması.
2. Bu Maddenin 1. Paragrafındaki hükümler Akit Tarafların ilgili makamlarının, yürürlükteki mevzuatlarının uygulanması çerçevesinde, herhangi bir denetim veya soruşturma yürütme haklarını etkilemeyecektir.
3. Ulusal mevzuatın sınırları içinde her bir Akit Taraf cezai, hukuki ve inzibati yargı yetkilerini kullanırken, diğer Akit Tarafın gemilerinin alıkonmasından mümkün olduğunca kaçınmak için gerekli önlemleri alacaktır. Alıkonma gerekli görüldüğü takdirde, her bir Akit Taraf alıkonma süresini sınırlamaya çalışacak ya da diğer Akit Tarafa yazılı bir garantinin verilmesi sonucu geminin ayrılmasına izin verecektir.

MADDE XIII

Hukuki Davalar

Akit Taraflardan her birinin yargı ve/veya idari makamları, geminin bayrağını taşıdığı devletin yetkili diplomatik ya da konsolosluk görevlisi tarafından talep edilmedikçe diğer Akit Tarafın bir gemisinin mürettebat üyeleri arasındaki hukuki davalara, ya da bir mürettebat üyesinin çalışma sözleşmesiyle ilgili davalara bakmayacaklardır.

Bununla birlikte bu husus, huzurun bozulmasına yol açacak ve geminin emniyetini tehlikeye atacak gemi mürettebatı arasındaki herhangi bir anlaşmazlığı çözmek için ilgili makamların gerekli gördükleri bütün tedbirleri almalarına engel teşkil etmeyecektir.

MADDE XIV

Tehlikede Bulunan Gemiler

1. Akit Taraflardan birinin gemisinin, diğer Akit Tarafın karasularında karaya vurması veya oturması veya bir kazaya uğraması veya herhangi diğer ani bir tehlikeye maruz kalması halinde:
 - a) Gemiye, mürettebatına ve yolcularına diğer Akit tarafın gemilerine yapılan yardım ve muamelenin aynısı sağlanacaktır.
 - b) Bu maddede belirtilen gemilerden kurtarılan veya tahliye edilen yük ve eşyalar, diğer Akit Tarafın ülkesinde kullanılmamak veya tüketilmemek kaydıyla gümrük işlemlerine tabi olmayacaktır.
 - c) Bu şekilde karaya oturan veya kazaya uğrayan gemi, kurtarılan parçaları, döküntüleri, aksesuarları, bütün malzemesi, donanımı, içinde bulunan erzak ve mallar, bu durumdaki gemiler veya tehlike altındaki gemiler tarafından denize atılanlar veya satıldıkları takdirde bunlardan elde edilen gelir, karaya oturan veya kazaya uğrayan geminin içinde bulunan veya gemiye ait tüm belgeler, talep edildiği zaman sahibi veya temsilcilerine verilecektir.
2. Bu Maddenin hükümleri, herhangi bir Akit Tarafın veya bu Akit Tarafın yetkilendirdiği kişilerin, diğer Akit Taraftan, veya bu ikinci Akit Tarafın yetkilendirdiği kişilerden, geminin kurtarılması veya gemi ve yükü için yapılan yardım için gerekli tazminatı talep etme hakkını etkilemez.

MADDE XV

Gemicilik Şirketlerinin Gelirinin ve Diğer Hasılatlarının Nakledilmesi

1. Her bir Akit Taraf, her biri diğer Akit Tarafın gemicilik şirketlerine, deniz taşımacılığından kaynaklanan kendi ülkesindeki gelir ve diğer kazançlarını, ödemelerini yapmak amacıyla kullanma hakkı sağlayacaktır.
2. Her bir Akit Taraf, bu şirketlere Akit Tarafın ülkesinde yukarıda belirtilen tüm ödemeler yapıldıktan sonra bu gelir veya hâsılâtın diğer Akit Tarafın kanunları ve düzenlemelerine göre transfer edilmesi hakkını verecektir.
3. Her bir Akit Taraf bu tür transferleri kolaylaştıracaktır.

MADDE XVI

Deniz Çevresinin Korunması

1. Her bir Akit Tarafın gemileri diğer Akit Tarafın ülkesinde çevre zararını önlemek için gerekli önlemleri alacaktır.
2. Bir Akit Tarafın gemileri diğer Akit Tarafın ülkesinde o Akit Tarafın çevrenin korunması alanında yürürlükte olan kanunlarına göre sorumlu olacaktır.
3. Bir Akit Tarafın gemisinin, diğer Akit Tarafın ülkesinde deniz kirliliğine yolaçması durumunda, kusurlu gemi bu Akit Tarafın kanunlarına ve ilgili uluslararası sözleşmelere göre sorumlu olacaktır.

MADDE XVII

Diğer Uluslararası Anlaşmalardan Kaynaklanan Yükümlülükler

İşbu Anlaşma hükümleri, Akit Tarafların taraf oldukları uluslararası anlaşmalardan ve sözleşmelerden doğan hak ve yükümlülüklerine hanel getirmez.

MADDE XVIII

Anlaşmazlıkların Çözümü

1. İşbu Anlaşmanın hükümlerinin uygulanmasından ve yorumlanmasından kaynaklanabilecek herhangi bir anlaşmazlık, Akit Tarafların yetkili makamları arasında çözülecektir.
2. Görüş ayrılıklarının sürmesi halinde Akit Taraflardan birinin talebi üzerine, mevcut konuların görüşülmesi için bir toplantı düzenlenebilir. Bu tür toplantıların tarih ve yeri ayrıca belirlenecektir.
3. Herhangi bir Akit Taraf ile üçüncü bir Taraf arasında bir Anlaşmanın yürürlüğe girmesi, işbu Anlaşmadan doğan yükümlülükleri ve anlaşmanın uygulanmasını değiştirirse, iki Akit Taraf ortaya çıkan durumu gözden geçirmek üzere en kısa sürede ikili görüşmelerde bulunacaklardır.

MADDE XIX

Nihai Hükümler

1. Akit Taraflar, işbu Anlaşmanın kendi ülkelerindeki onay işlemleri sürecinin tamamlandığını birbirlerine en kısa sürede diplomatik kanallardan bildireceklerdir. İşbu Anlaşma son bildirim alınmasından otuz gün sonra yürürlüğe girecektir.
2. İşbu anlaşma yürürlüğe girdikten sonra sınırsız bir süreyle geçerli olacaktır.
3. Her Akit Taraf işbu Anlaşmayı yazılı bir bildirimle feshetme hakkına sahip olacaktır. İşbu Anlaşmanın feshi, böyle bir bildirim diğer Akit Tarafa alınmasından on iki ay sonra yürürlüğe girecektir.
4. İşbu Anlaşmadaki herhangi bir değişiklik Akit Taraflar arasında yazılı olarak kararlaştırılacak ve işbu maddenin 1. paragrafında tanımlanan yöntemle göre yürürlüğe girecektir.

Yetkili kılınan aşağıdaki imza sahipleri işbu Anlaşmayı imzalamışlardır.

Ankara'da 25 Şubat 2008 tarihinde, Türkçe, Arapça ve İngilizce olarak üç dilde ikişer nüsha halinde düzenlenmiş olup, her üç metin de aynı derecede geçerlidir. Uyuşmazlık halinde İngilizce metin geçerli olacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti Adına

Yemen Cumhuriyeti
Hükümeti Adına

Binali YILDIRIM
Ulaştırma Bakanı

Dr. Yahya Yahya Mohammed AL-MUTAWKEL
Sanayi ve Ticaret Bakanı

